

"Müseylime'nin maskara-âlûd muzahrafat dükkânındaki kizbe, ihtiyarıyla ellerini uzatmamak; ve küfürden çekindikleri gibi, küfrün arkadaşı olan kizbden çekinmeleri..." Küfrün arkadaşı olan kizb ifadesini nasıl anlamalıyız?

Bu cümleler, sahabenin ahlak ve mizaç yapısını anlatıyor.

Sahabeler güzel ile çirkin, iyi ile kötü, iman ile küfür, yüksek ile alçak, doğruluk ile yalan arasındaki farkı en iyi gören ve en şiddetli bir şekilde yaşayan insanlardır. Aynı zamanda Peygamberimizin (asm) eşsiz ve yüksek sohbeti ile terbiye olmuşlar.

Zira sayılan müspet sıfatları, canlı ve en mükemmel bir şekilde üzerinde gösteren zattan, yani Hazreti Peygamber (asm)'den ders alıyorlar. Yani Peygamber Efendimiz (asm) imanı, iyiliği, güzelliği, ahlakı, doğruluğu, hiç kimsenin gösteremeyeceği bir üstünlükte üzerinde gösterdiği için, sahabeler bu sıfatlara meftun ve müptela olmuşlar ve onu taklit ve tatbik için canlarından ve mallarından dahi vazgeçecek bir vaziyete gelmişlerdir.

Menfi sıfatların da bütün derinliğini ve çirkinliğini cahiliye döneminde gördükleri için, bu sıfatlara karşı fitratlarında bir nefret ve kaçınmak hissiyatı oluşmuştur. Yani her iki yönde de mükemmel bir hisse ve ders alıyorlar.

Sahabeler, yalana ve çirkin işlere asla tenezzül etmeyecek derecede yüksek ve erişilmez bir ahlaka ve mizaca ulaşmışlardır. Bu yüzden bütün alimler sahabeler için **"ehli adalet"** demişlerdir. Yani asla ve kata yalan söylemeyecekleri hususunda fikir birliği etmişlerdir. Onun için sahabelerin din hususundaki kaynaklıkları ve delil oluşları kati ve şüpheden varestedir.

"Küfrün mahiyeti yalandır. İmanın mahiyeti sıdktır. Şu burhan kâfi değil midir ki, hayatımızın bekası imanın ve sıdkın ve tesanüdün devamıdır?"(1)

Küfür ve inkarın aslı ve özü yalandır ve yalan üzerine bina edilmiştir. Bu yüzden kafir ve münafıklar en büyük yalancılarıdır. Küfür ve inkarları ile Allah'ın kudret ve sıfatlarına iftira atıyorlar.

Mesela, cehennemi yaratmak Allah'ın kudretine bir zerre kadar kolay iken, kafirler

---

küfrü ile cehennemi yapamaz dedikleri için hakikati hali yalanlamış oluyorlar. Veya halihazırda inşa edilmiş ve bizi beklemekte olan ahiret alemini inkar etmeleri en büyük bir yalan ve iftiradır. Allah'ın yapabileceği bir şeyi yapamaz demek, yalanın en büyüğü en çirkinidir. İşte küfrün mahiyetinin yalan olması bu noktalardandır.

İmanın mahiyetinin sıdk ve doğruluk olması ise, yukarıdaki hükümlerin tersidir.Yani Allah ahireti yaratır ve yaratmış demek, onun kudretinin hakikati haline mutabık konuşmak ve inanmak demektir. Öyle ise bizim imanımız ve inançlarımızın temeli ve esası doğruluk üstüne kurulmuşken, kafirlerin imanı ve inançları yalan ve iftira üstüne kurulmuş demektir. İman temelinin üstünde ihanet ve yalana yer verilmemelidir. Öyle ise hayatımızın her alanında doğruluk ve dayanışma olmalıdır ki, hem dünyada hem ukbada mesut ve bahtiyar olalım.

(1) bk. [Münazarat, Sualler ve cevaplar.](#)